Afspraken rond God
(3) God… tochtgenoot

Lezing

Diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg naar Emmaüs, een dorp dat zestig stadie van Jeruzalem verwijderd ligt. Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. Terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze Hem niet herkenden. Hij vroeg hun: ‘Waar lopen jullie toch over te praten?’ Daarop bleven ze somber gestemd staan. Een van hen, die Kleopas heette, antwoordde: ‘Bent U dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?’ Jezus vroeg hun: ‘Wat dan?’ Ze antwoordden: ‘Wat er gebeurd is met Jezus van Nazaret, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en van het hele volk. Onze hogepriesters en leiders hebben Hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. Wij leefden in de hoop dat Hij degene was die Israël zou bevrijden, maar inmiddels is het de derde dag sinds dit alles gebeurd is. Bovendien hebben enkele vrouwen uit ons midden ons in verwarring gebracht. Toen ze vanmorgen vroeg naar het graf gingen, vonden ze zijn lichaam daar niet en ze kwamen vertellen dat er engelen aan hen waren verschenen, die zeiden dat Hij leeft. Een paar van ons zijn toen ook naar het graf gegaan en troffen het aan zoals de vrouwen hadden gezegd, maar Jezus zagen ze niet.’ Toen zei Hij tegen hen: ‘Hebben jullie dan zo weinig verstand en zijn jullie zo traag van begrip dat jullie niet geloven in alles wat de profeten gezegd hebben? Moest de messias al dat lijden niet ondergaan om zijn glorie binnen te gaan?’ Daarna verklaarde Hij hun wat er in al de Schriften over Hem geschreven stond, en Hij begon bij Mozes en de Profeten. Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof Hij verder wilde reizen. Maar ze drongen er sterk bij Hem op aan om dat niet te doen en zeiden: ‘Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde.’ Hij ging met hen mee en bleef bij hen. Toen Hij met hen aanlag voor de maaltijd, nam Hij het brood, sprak het zegengebed uit, brak het en gaf het hun. Nu werden hun ogen geopend en herkenden ze Hem. Maar Hij werd onttrokken aan hun blik. Daarop zeiden ze tegen elkaar: ‘Brandde ons hart niet toen Hij onderweg met ons sprak en de Schriften voor ons ontsloot?’ Ze stonden op en gingen meteen terug naar Jeruzalem, waar ze de elf en de anderen aantroffen, die tegen hen zeiden: ‘De Heer is werkelijk uit de dood opgewekt en Hij is aan Simon verschenen!’ De twee leerlingen vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij zich aan hen kenbaar had gemaakt door het breken van het brood.

Lc 24,13-35 (NBV21)

Overweging

Met mijn rugzak kom ‘k hier vooraan; het geeft mij een goed gevoel bij mijn getuigenis.

Deze overweging/getuigenis werd samen met Els en Luc voorbereid. Els kan er vandaag echter niet bij zijn omwille van een familiefeest. Ik lees jullie het stukje voor, dat zij zou brengen, uit 'De jongen, de mol, de vos en het paard' van Charlie Mackesy, een moderne fabel voor jong en oud:

“We hebben allemaal een reden nodig om door te gaan” zei het paard. “Wat is de jouwe?”
“Jullie drieën” zei de vos
“Thuiskomen” zei de jongen
“Taartjes” zei de mol.

God… tochtgenoot?!
"Onze God is geen man, geen vrouw… is het beste van allebei" - woorden van Kolet Janssen.

Voor mij is die God
de Onnoembare
de lijdende God
de God van liefde, mededogen, trouw en vertrouwen…

Als kind mocht ik geboren worden en geworteld zijn in een groot gezin. Ik kreeg daar de steunpijlers mee voor mijn leven. Ik ben er mijn ouders, grootmoe, broers en zussen heel dankbaar voor.
Als jongere was 'k al een zoekende - een zinzoeker.

Ik ben in de christelijke traditie geboren, vandaar spreek ik over de God van het christendom… én ik verbind mij met al die zoekenden in ons en in een ander geloof en ook diegenen die zich on-gelovig of niet-gelovig noemen, want die God die ik ken is die God van 'liefde voor allen' en 'Ik zal er zijn' cfr. Tomás Halík. Tomás zegt ook: *"Er zijn geen typisch christelijke waarden, iedereen kan die waarden aanhangen".*

Doorheen mijn jeugd, mijn studies en later in mijn job kreeg ik de kans, samen met anderen, mijn droom van een vrije, rechtvaardige, vredevolle wereld, recht en gerechtigheid voor iedereen op deze planeet, meer en meer richting te geven; in aandacht voor elkaar en verbondenheid dichtbij en veraf met allen die dromen van 'toekomst voor iedereen'… en ik geloof 'we zijn met velen'! zoals Joanna Macy zegt.
Joanna is een Amerikaanse, actieve boeddhistische ecofilosofe.
In haar boek 'Het Werk dat weer Verbindt' ***"****doet zij ons beseffen dat wanneer we onze pijn om de wereld te ontkennen of onderdrukken, we ook onze kracht ondermijnen om deel te nemen aan de heling ervan." "Het Werk dat weer Verbindt helpt de weg voor te bereiden voor de overgang van de industriële groeimaatschappij naar een leven-ondersteunende samenleving."*
Haar nieuw inspirerend boek 'Actieve hoop …en weer tot leven komen' zijn leidraden erbij. *"Actieve Hoop is wakker worden voor de schoonheid van het leven namens wie wij kunnen handelen. Wij behoren tot deze wereld."*

De auteurs presenteren een praktische methode waarmee we ons kunnen bevrijden van machteloosheid en een actieve rol kunnen spelen in de 'Grote Ommekeer': de transitie van een industriële groeimaatschappij naar een leven-ondersteunende samenleving.

Enkele van mijn inspirerende voorbeelden en krachtbronnen zijn:

- Zen - in de traditie van Thich Nhat Hanh als actieve zen-boeddhist - kwam op mijn pad in de abdij in Zundert
- Pax Christi, die tijd o.a. rond 'eerlijke, gezonde en rechtvaardige voeding (fairtrade) en 'Gerechtigheid en Vrede' en nu …
- In die jaren leerde ik Luk Vankrunkelsven kennen als gedreven tochtgenoot onderweg.
- Dom Helder Camara en Romero.
- Guatemala, waar 'k twee keer enkele weken bij het inheemse Maya-volk, dat me veel leerde, mocht verblijven en ik gedenk de 4 jonge scheutisten, verdwenen, vermoord in 1982, in Guatemala, omwille van hun keuze voor de armen en de boeren in hun strijd voor grond en leven, over-leven (cfr. rechtszaak nu in november in Leuven).
- Jef Ulburghs, priester-arbeider, in de koolmijnen… met de basisgroepen 'Christenen voor het het socialisme'. In een plaatselijke groep in Zuidwest-Vlaanderen kon ik meestappen.
- Taizé, met de laatstejaars beginjaren '70, als start en alternatief voor de jaarlijkse Rome-reis en de groep collega's, die daarbij mee op weg gingen (daaruit groeide de

woensdagnamiddag- en zaterdag-werking sociaal dienstbetoon met huisbezoek en klusjes bij kwetsbaren, een Oxfam wereldwinkel en de rommelmarkt werking en -winkel).

Die inspirerende krachtbronnen delen allen ‘Strijd en Inkeer' (dit was ook de naam van een tijdschrift toen). Het waren en zijn voor mij de twee polen, onafscheidelijk met elkaar verbonden; ik kan niet zonder beiden.

Ik besef dat stilte en meditatie steeds belangrijker worden om gaande en staande te blijven op de plek waar ik ben.

Gaandeweg vond ik meer en meer mijn pad, een- en meerdaagse staptochten brachten mij onvermoede ontmoetingen in binnen- en buitenland. Alleen naar Assisi; en Santiago de Compostella, nog een droom om jaar na jaar een stukje verder te gaan - ‘de weg is voor mij belangrijker dan de bestemming!’

Ik ben ook een gemeenschapsmens; in alle eenvoud samen op weg gaan… is mijn ding.

Bij toeval ontmoette ik in 2012 Sebastien de Fooz, lange-afstandsstapper. Hij inspireerde mij op de meerdaagse 'Jorsala-tochten'; Jorsala, een pad voor dialoog voorbij de tegenstellingen'. Om praktische redenen gaan die tochten niet meer door. Sebastien is nu o.a. spirituele begeleider in het Ziekenhuis Sint-Jan in Brussel.

Op die tochten leerde ik als tochtgenoten op weg gaan; er zijn voor elkaar én voor wie we ontmoetten… de weg was soms hard, de verhalen van ontmoetingen met plaatselijke bewoners onderweg, en/of als gastheer/vrouw toen we aanklopten voor een slaapplek, beklijvend…

Het appel om luisterend oor te zijn, zelf tochtgenoot te zijn voor anderen, werd steeds luider en mijn vertrouwen groeide.

Appel van mensen in eenzaamheid, chronisch zieken, mensen die door trauma getekend zijn, daklozen, vluchtelingen… mensen dichtbij en veraf.

Nu mag ik tochtgenoot zijn, als luisterend oor, babbelbuddy voor mensen in eenzaamheid, vrijwilliger-begeleider bij zieken, blinden en slechtzienden (op hun Samana- of VeBeS-reizen), op wandel met bewoners van Oranje in mijn straat, mensen binnen en buiten de gevangenis.

Voor mij is het ook belangrijk om achter die zichtbare problematieken de structuren en de oorzaken van het vele onrecht dieper te leren zien - is dat niet onze opdracht hier in het westen?

Het werd me duidelijk dat, door het vertrouwen van mensen wederkerig, mijn vertrouwen in Iemand, die ook met mij mee stapt - een goddelijk gevoel - een grote krachtbron is doorheen die vele jaren… en die ik nu God… tochtgenoot op mijn weg mag en kan noemen. Hij is en was nooit ver weg!

Op zijn boodschap ‘Ik zal er zijn’ en ‘Hij heeft geen andere handen dan de uwe’ en Huub Oosterhuis indachtig ‘Nooit meer zonder tochtgenoot’ kunnen ‘Ja’ en ‘Amen’ nu mijn antwoord zijn.

Al was dat niet altijd evident - in diepe twijfel en wanhoop riep ik ook 'laat die kelk aan mij voorbijgaan' ‘ga met me mee, neem me bij de hand’ en 'neem die zware rugzak van mij af'...

(Luc gaat dan verder met de diepere betekenis van het verhaal van de Emmaüsgangers voor ons vandaag.)

Hilde Maes
De Lier, Brugge, 17 september 2023